

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7Cdo/235/2021
Identifikačné číslo spisu: 1420203757
Dátum vydania rozhodnutia: 29.09.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Ivan Rumana
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:1420203757.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti O.: H., nar. XX.XX.XXXX a H., nar. XX.XX.XXXX, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, so sídlom Vázovova 7/A, Bratislava, deti rodičov: matky - X. O. PhD., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E. R. XX, L., štátna občianka L. republiky zastúpenej JUDr. Pavlom Polakovičom, advokátom so sídlom Detvianska 14, Bratislava, a otca - H. O., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom F., štátny občan R. zastúpeného JUDr. Luciou Danišovičovou, advokátkou so sídlom Drieňová 1/D, Bratislava, IČO: 421 373 14, o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, vedenej na Okresnom súde Bratislava IV pod sp. zn. 17P/75/2020, o dovolaní matky proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 31. marca 2021 č.k. 11CoP/65/2021-148 v spojení s opravným uznesením Krajského súdu v Bratislave z 28. apríla 2021, č.k. 11CoP/65/2021-171, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava IV (ďalej len „okresný súd“) uznesením z 12. novembra 2020 č.k. 17P/75/2020-94 zamietol návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa domáhal zverenia maloletých detí do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov do právoplatného skončenia konania o úprave výkonu rodičovských práv a povinností na čas po rozvoде. Okresný súd dospel k záveru, že v danom prípade neboli splnené zákonné predpoklady na nariadenie neodkladného opatrenia. O trovách konania rozhodol okresný súd tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu.

2. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie otca maloletých detí uznesením z 31. marca 2021 č.k. 11CoP/65/2021-148 v spojení s opravným uznesením z 28. apríla 2021, č.k. 11CoP/65/2021-171 odvolaním napadnuté uznesenie okresného súdu zmenil tak, že nariadil neodkladné opatrenie, ktorým I. na čas do nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia v časti o úprave pomerov manželov k maloletým deťom na čas po rozvoде v konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava III

pod sp. zn. 39P/286/2019 zveril maloleté deti do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, ktorá sa bude realizovať tak, že otec bude osobnú starostlivosť o maloleté deti zabezpečovať od piatka 17.30 hod. párneho kalendárneho týždňa do stredy 17.30 hod. nasledujúceho nepárneho kalendárneho týždňa, matka bude osobnú starostlivosť o maloleté deti zabezpečovať od stredy 17.30 hod. nepárneho kalendárneho týždňa do piatka 17.30 hod. nasledujúceho párneho kalendárneho týždňa, pričom miestom odovzdania a preberania maloletých detí je miesto bydliska odovzdávajúceho rodiča, II. zrušil uznesenie Okresného súdu Bratislava IV z 10. decembra 2019, č.k. 25P/161/2019-242 v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave, z 28. februára 2020, č.k. 11CoP/20/2020-272 v časti o úprave styku otca s maloletými deťmi, III. žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania.

3. Proti uvedenému uzneseniu odvolacieho súdu podala dovolanie matka (ďalej aj „dovolateľka“), ktorého prípustnosť odvodzovala z § 420 písm. f) zák. č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“). Dovolateľka poukazom na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „dovolací súd“ alebo „najvyšší súd“) sp.zn. 5Cdo/74/2020, ktorým najvyšší súd zrušil rozhodnutie o nariadení neodkladného opatrenia z dôvodu, že účastníkovi konania neboli doručené listiny uviedla, že jej nebolo doručené vyjadrenie kolízneho opatrovníka a preto sa nemohla k nemu vyjadriť, čím boli porušené jej práva v súdnom konaní. Dovolateľka ďalej namietala postup odvolacieho súdu, ktorý nebol v súlade s § 326 CSP, keď k osvedčeniu tvrdení otca si mal aspoň pripojiť súvisiace súdne spisy vedené Okresným súdom Bratislava III a Okresným súdom Bratislava IV. Podľa názoru dovolateľky bolo napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu arbitrárne, keď nebolo riadne odôvodnené. V nadväznosti na vydané opravné uznesenie odvolacím súdom dovolateľka namietala, že uznesenie krajského súdu nadobudlo právoplatnosť dňa 15. apríla 2021, hoci opravné uznesenie bolo vydané až dňa 28. apríla 2021. Žiadala preto napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

4. Otec maloletých detí vo svojom vyjadrení k dovolaniu navrhol dovolanie matky ako neprípustné odmietnuť. Kolízny opatrovník sa k dovolaniu matky nevyjadril.

5. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 CSP), po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpený v súlade s § 429 ods. 1 CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), preskúmal vec a dospel k záveru, že dovolanie matky je potrebné odmietnuť, pretože smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné (§ 447 písm. c) CSP).

6. Podľa § 2 ods. 1 zák. č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej aj „CMP“) sa na konania podľa tohto zákona použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak. Keďže CMP neustanovuje inak, dovolací súd ďalej skúmal možnosť aplikácie ustanovení CSP pre konanie o dovolaní matky.

7. Podľa § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, ak to zákon pripúšťa, a teda ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie úspešne napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v § 420 a § 421 CSP.

8. Matka maloletých detí prípustnosť svojho dovolania vyvodzuje z § 420 písm. f) CSP. V zmysle § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak v konaní došlo k niektorej z procesných väd uvedenej v § 420 písm. a) až f) CSP. Najvyšší súd v rozhodnutí, sp.zn. 3Cdo/236/2016, publikovanom v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. R 19/2017, uviedol, že „základným (a spoločným) znakom všetkých rozhodnutí odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné podľa § 420 CSP, je to, že ide buď o rozhodnutie vo veci samej, alebo o rozhodnutie, ktorým sa konanie končí. V prípade, že dovolateľ vyvodzuje prípustnosť svojho dovolania z ustanovenia § 420 CSP, dovolací súd skúma primárne, či ide o rozhodnutie v ňom uvedené; k preskúmaniu opodstatnenosti argumentácie dovolateľa o existencii procesnej vady konania v zmysle § 420 písm. a/ až f/ CSP pristupuje dovolací súd len vtedy, ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu uvedenému v tomto ustanovení. Ak je dovolaním napadnuté

rozhodnutie odvolacieho súdu, ktoré nie je rozhodnutím vo veci samej, ani rozhodnutím, ktorým sa konanie končí, je z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. a/ až f/ CSP irelevantné, či k dovolateľom namietanej procesnej vade došlo alebo nedošlo."

9. Z judikatúry najvyššieho súdu (R 21/2018 a R 76/2018) vyplýva, že rozhodnutie o neodkladnom opatrení, ktoré spĺňa kritérium prípustnosti dovolania „vo veci samej" a ktorým sa „konanie končí" v zmysle § 420 CSP, je také, ktoré konzumuje vec samú. Jedná sa o prípady, kedy rozhodnutie o neodkladnom opatrení je iniciované a vydané ešte pred konaním vo veci samej a zároveň, na ktoré už nebude nadväzovať konanie vo veci samej. Ide teda o rozhodnutia, u ktorých sa nepredpokladá, že budú po ich vydaní dotknuté meritórnym rozhodnutím vydaným v súvisiacej veci. Rozhodnutia, ktoré nekonzumujú vec samú, sú najmä tie, ktoré sú vydané v priebehu súvisiaceho konania vo veci samej.

10. Preto dovolací súd skúmal, či napadnuté uznesenie odvolacieho súdu v prejednávanej veci je rozhodnutím vo veci samej, prípadne konečným rozhodnutím, keďže iba takáto povaha rozhodnutia umožňuje dovolaciemu súdu preskúmať prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP. Dovolací súd dospel k záveru, že v danom prípade prípustnosť podaného dovolania podľa § 420 písm. f) CSP nie je daná.

11. Podľa zistenia dovolacieho súdu uznesenie, ktorým dovolací súd zmenil uznesenie súdu prvej inštancie tak, že nariadil neodkladné opatrenie nie je rozhodnutím odvolacieho súdu vo veci samej. Ide o dočasnú úpravu pomerov na čas do nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia v časti o úprave pomerov manželov k maloletým deťom na čas po rozvode v konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava III pod sp. zn. 39P/286/2019. Dovaním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu nie je ani rozhodnutím, ktorým sa konanie končí, keďže v danom prípade naďalej prebieha konanie vo veci samej o úprave práv a povinností rodičov voči maloletým deťom. Zároveň dočasnosť a provizórnosť úpravy pomerov účastníkov v prejednávanej veci vyplýva priamo zo znenia výroku rozhodnutia odvolacieho súdu, keď bolo nariadením dočasnej striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov zároveň určené, že toto neodkladné opatrenie bude trvať do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej o úprave pomerov manželov k maloletým deťom na čas po rozvode v konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava III, sp. zn. 39P/286/2019. Z výroku o nariadení neodkladného opatrenia je preto daná jeho jednoznačná dočasnosť, keďže je limitované právoplatnosťou meritórneho rozhodnutia v prebiehajúcom súdnom konaní vo veci samej o úprave práv a povinností rodičov voči maloletým deťom.

12. K rozhodnutiu najvyššieho súdu sp.zn. 5Cdo/74/2020, na ktoré poukazovala dovolateľka vo svojom dovolaní najvyšší súd uvádza, že z odseku 15 predmetného rozhodnutia vyplýva, že: „Podľa názoru dovolacieho súdu má v danom prípade neodkladné opatrenie povahu rozhodnutia vo veci samej, keďže nebolo podané spolu so žalobou, o ktorej by súd rozhodoval po rozhodnutí o neodkladnom opatrení a nebolo podané ani počas konania vo veci samej, preto je voči rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie podľa § 420 CSP prípustné."

13. Vzhľadom k tomu, že rozhodnutie odvolacieho súdu napadnuté dovolaním matky nie je rozhodnutím vo veci samej, ani rozhodnutím, ktorým sa konanie končí, dovolanie podané matkou proti tomuto rozhodnutiu nie je podľa § 420 písm. f) CSP procesne prípustné. Z tohto dôvodu dovolací súd dovolanie matky ako procesne neprípustné odmietol (§ 447 písm. c) CSP).

14. O nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd rozhodol podľa § 52 CMP a § 451 ods. 3 CSP

15. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.